

Tampereen konttorissa Huhtikuun 22 p:nä 1889 Pankintirehtööri Wallenius ja Heinäkuun 14—16 p:nä 1890 allekirjottaja Meurman;

Mikkelin konttorissa Helmikuun 3—5 p:nä 1890 Pankintirehtööri Charpentier sekä Marraskuun 7 ja 8 p:nä samana vuonna allekirjottaja Donner yhdessä vasta-mainitun Pankintirehtöörin kanssa;

Kuopion konttorissa Marraskuun 3—5 p:nä 1890 allekirjottaja Donner ja Pankintirehtööri Charpentier yhdessä;

Joensuun konttorissa Heinäkuun 5—7 p:nä 1888 allekirjottaja Donner;

Sortavalan konttorissa Tammikuun 30 ja 31 p:nä 1890 Pankintirehtööri Charpentier;

Jyväskylän konttorissa Kesäkuun 12—14 p:nä 1888 allekirjottaja Lindelöf ja Pankintirehtööri Charpentier yhdessä;

Nikolainkaupungin konttorissa Heinäkuun 24—26 p:nä 1888 allekirjottajat Donner ja Meurman sekä Syyskuun 29 ja 30 p:nä 1890 allekirjottaja Meurman ja Pankintirehtööri Eneberg yhdessä;

Oulun konttorissa Heinäkuun 17 ja 18 p:nä 1888 allekirjottajat Donner ja Meurman, Elokuun 21 ja 22 p:nä 1888 Pankintirehtööri Charpentier sekä Syyskuun 25—27 p:nä 1890 allekirjottaja Meurman ja Pankintirehtööri Eneberg yhdessä. ja

Kotkan konttorissa Marraskuun 11 p:nä 1890 Pankintirehtööri Charpentier.

Kertomukset näistä tarkasteluista on osaksi toimitettu Pankkivaltuusmiehille ja annettu Pankinjohtokunnalle tiedoksi, osaksi taas Johtokunnasta kopioina lähetetty Valtuusmiehille.

Vaikka konttorien hoito nyt puheina olevalla aikakaudella on toimitettu ilman varsinaisia häiriöitä, joita konttorien virkamiehet olisivat aikaan saattaneet, niin on tästä kuitenkin tahtunut yksi poikkeus Tampereen konttorissa, jossa Huhtikuun 20 p:nä 1889 toimitetussa tarkastelussa huomattiin asianomaisella kassöörillä olevan 28,202 markan 83 pennin kassanvaja, joka kuitenkin samana päivänä ja ennenkuin tutkimus oli päättynyt täytettiin. Puheenalaisesta hukkaamisesta on nostettu kanne mainittua kassööriä vastaan, jonka Pankinjohtokunta heti väliaikaisesti erotti virkansa toimittamisesta. Muu-

ten sopinee niistä toimenpiteistä, joihin vasta-mainittuin tarkastelujen johdosta on ryhdytty, erittäin mainita ne määräykset, jotka Pankinjohtokunta on antanut Oulun konttorille erityisten siinä konttorissa Heinäkuun 17 ja 18 p:nä sekä Elokuun 21 ja 22 p:nä 1888 pidetyissä tarkasteluissa ilmi tulleiden epäonnellisyyksien ja epäkohtain korjaamista varten.

e) Pietarin konttorissa.

e) Sittekuin entinen Suomen asioita varten Pietariin asetetun komitean jäsen, Salaneuvos von Haartman, joka Keisarillisen Senaatin 4 p:nä Huhtikuuta 1882 antaman määräyksen mukaan on toimittanut luettelemukset Suomen Pankin konttorissa Pietarissa, Helmikuun 2 p:nä 1888 oli vapautettu siitä toimesta, on sitä, Senaatin viimeksi-mainittuna päivänä antaman määräyksen mukaan, hoitanut Senaattori Cederholm Marraskuun 14 p:ään asti viimeksi-mainittua vuotta, jolloin Presidentti ja Senaattori Montgomery määrättiin pitämään puheenalaiset luettelemukset. Sitä paitsi on Pankintirehtööri Charpentier Toukokuussa vuosina 1888—1889 sekä Helmikuussa vuonna 1890 luetellut konttorin kassat.

17 §.

Pankin lainausliikkeen tarkastus.

Suomen Valtiosäätyjen Pankkivaltuusmiehille Tammi-kuun 15 p:nä 1883 annetun johtosäännön c kohdassa olevan määräyksen mukaisesti ovat Pankkivaltuusmiehet joka kuukausi pääkonttorissa olevain Pankin kirjain ja maaseutukonttorien viikkokertomusten pohjalla tarkastaen läpikäyneet Pankin liikkeen ja lainaustoimen lähinnä-edellisen kuukauden ajalta, jota tehdessä erityistä huomiota on omistettu sellaisten henkilöiden ja firmain itsekohtaisille kontoille, joiden maksamiskyky heille myönnettyyn krediittiin verraten on näyttänyt Pankkivaltuusmiehistä epäiltävältä. Muuten ovat Pankkivaltuusmiehet tavallisesti joka kuukausi pyytäneet saadakseen ja läpikäyneet Pankinjohtokunnan edellisen kuukauden pohjakirjan. Eri konttorien lainausliikkeen laatua ja laveutta jossakin määrin valaisevana pannaan tähän seuraava taulu:

	V u o n n a 1 8 8 9					
	diskontattiin kotimaisia vekseleitä.		annettiin hypoteekkilainoja ja kassakredittejä.		S u m m a.	
	<i>Sing.</i>	<i>7id.</i>	<i>Sing.</i>	<i>7id.</i>	<i>Sing.</i>	<i>7id.</i>
Helsingissä olevassa pääkonttorissa	19,361,187	03	17,816,592	„	37,177,779	03
Viipurin konttorissa	8,236,125	45	3,072,440	„	11,308,565	45
Turun „	6,111,063	46	4,387,930	„	10,498,993	46
Nikolaink. „	4,354,260	33	2,162,460	„	6,516,720	33
Porin „	2,695,459	54	3,482,295	„	6,177,754	54
Oulun „	3,000,008	19	834,450	„	3,834,458	19
Tampereen „	2,841,925	71	672,507	83	3,514,433	54
Kuopion „	2,385,426	56	612,025	„	2,997,451	56
Jyväskylän „	1,503,395	87	245,880	„	1,749,275	87
Sortavalan „	1,201,342	75	257,195	„	1,458,537	75
Mikkelin „	1,130,972	07	300,125	„	1,431,097	07
Joensuun „	1,120,435	99	228,875	„	1,349,310	99
Summa	53,941,602	95	34,072,774	83	88,014,377	78

18 §.

Pankinjohtokunnan esityksen johdosta ovat Pankkivaltuusmiehet Joulukuun 8 p:nä 1888, Joulukuun 2 p:nä 1889 ja Joulukuun 13 p:nä 1890 määränneet että erityiset Pankin saatavat ovat osaksi kokonansa, osaksi määrättyiltä osiltaan pidettävät epävarmoina, jonka ohessa Valtuusmiehet ovat suostuneet tilikirjoista poistamaan lainoja, jotka on huomattu aivan arvottomiksi.

Lainojen tilikirjoista poistaminen ja epävarmoiksi julistaminen.

19 §.

Koska Pankin lisääntyvät asiakirjat jonkun ajan kuluttua eivät olisi mahtuneet pankkirakennuksen arkistihuoneeseen, niin ovat Pankkivaltuusmiehet, Pankinjohtokunnan esityksestä, Kesäkuun 7 p:nä 1889 valtuuttaneet Johtokunnan Pankin arkistoksi sisustuttamaan pankkirakennuksen kellarikerroksen, Arkkitehti G. Nyström'in tekemän, 7,323 markkaan nousevan kustannus-ehdotuksen mukaan, jonka ohessa Johtokuntaa on pyydetty koettamaan, jos mahdollista, alentaa mainitussa kustannus-ehdotuksessa olevaa, 2,254 markan suuruista, kirja-

Pankkirakennusta ja konttori-huoneuksia koskevat toimet.

hyllyihin menevää määrää. Sittenkuin mainittu työ oli tehty ja arkisto siirretty vasta-sisustettuun huoneukseen, on entistä arkistohuonetta käytetty tarpeelliseksi havaittua vaihtokonttorin laajentamista varten, niinkuin edelläpäin 12 §:ssä jo on kerrottu.

Kirjeessä Heinäkuun 16 p:nä 1890 on Pankinjohtokunta, huomauttaen että pankkirakennuksessa käytetty kaasu- ja steariinikynttilä-valaistus on näyttänyt riittämättömältä sekä että valaistuksen vahvistaminen lisäämällä kaasuliekkien lukua olisi vaikeata ja tulisi melkoisen kalliiksi, ehdottanut että sähkövalaistus saataisiin Pankkirakennukseen hankkia, varsinkin koska ne haitat, jotka syntyvät, kun kassa- ja asiakirjaholvissa käytössä joka päivä ja useita kertoja täytyy avata ja panna kiinni ikkunoissa olevat luukut, sillä saataisiin vältetyksi. Sen ohessa Johtokunta ilmoitti että Pankkirakennuksen valaisemiseen laskun mukaan tarvittaisiin 50 kokonais-lamppua sekä että kalliimpia kandelaabria ja muita lampunkannattimia toistaiseksi ei hankittaisi, vaan sähkölamput kiinnitettäisiin, missä sopisi, jo oleviin kaasuliekki-torviin ja johdon sijoilleen-pano muutenkin tehtäisiin niin huokea kuin suinkin. Sittekuin Pankkivaltuusmiehet tämän johdosta olivat valtuuttaneet Pankinjohtokunnan tekemään »Helsingin Sähkövalaistus Osakeyhtiön» kanssa sopimuksen sähkövalaistuksen pankkirakennukseen johtamisesta ja siellä kunnossa-pitämisestä siitä hinnasta, minkä yhtiö siitä oli vaatinut, on Johtokunta kirjeellä senjälkeisen Lokakuun 25 p:nä ilmottanut että mainittu yhtiö, siihen nähden, että ainoastaan harvat sen tilaajia tarvitsevat päivävalaistusta, oli julistanut ei voivansa täyttää sanottua tehtävää aikaisemmin ilmottamallaan ehdoilla, mutta oli tarjoutunut kaikkiaan 1,500 markan vuotuisesta maksusta 50 lampulla valaisemaan pankkihuoneuksen. Ja koska tarjous Johtokunnasta on näyttänyt Pankille edulliselta, niin on Johtokunta pyytänyt valtuutusta sellaisen sopimuksen tekemiseen mainitun yhtiön kanssa. Pankkivaltuusmiehet käskivät, sen ohessa kuin hyväksyivät vastamainitun esityksen, Johtokuntaa tekemään puheenalaisen sopimuksen sellaiseksi, että sen voipi Pankin puolelta irtisanoa, sekä sähkövalaistuksen johtamiseen pankkirakennukseen käyttämään kaupungin palvelukseen otettua sähkötekniikkaa.

Sittekuin Joensuun Kaupunginvaltuusmiehet olivat ilmoittaneet suostuvansa 1 p:stä Kesäkuuta 1889 sikäläiselle konttorille vuokraamaan sen hallussa siihen asti maksutta olleen huoneuksen kymmeneksi vuodeksi ja vuotuisesta 1,000 markan vuokrasta, on Pankkivaltuusmiesten 16 p:nä Tammikuuta mainittuna vuonna sitä varten antaman valtuutuksen nojassa puheenalainen huoneus konttorille vuokrattu edellä-sanotuilla ehdoilla ja sillä velvotuksella, että kaupungin tulee tehdyn piirustuksen mukaan rakennuttaa holviin tarvittava tulensija.

Pankkivaltuusmiesten 2 p:nä Maaliskuuta 1889 antaman määräyksen mukaan on Pietarin konttorin huoneusta vaarantava vuokrakontrahti, jonka aika päättyi senjälkeisen Toukokuun 13 p:nä, uudistettu epämääräiseksi ajaksi ja samasta vuokramäärästä kuin siihenkin asti on maksettu eli 1,200 ruplasta vuodessa. Samaan aikaan Pankinjohtokunta valtuutettiin mainitun konttorihuoneuksen tarpeelliseksi nähtyä laajentamista varten vuokraamaan sen vieressä oleva huone eri, enintään 100 ruplan suuruudesta maksusta vuodessa, sekä 5 p:nä Toukokuuta 1889 huoneuksen korjaamiseen käyttämään enintään 500 ruplaa kuin myöskin uuden oven konttorin holviin hankkimiseen ja paikoilleen panemiseen noin 300 ruplaa.

Koska on huomattu tarpeelliseksi yhdistää Mikkelin konttorin huoneukseen se sen vieressä oleva huone, jossa konttorin vahtimestari on asunut, niin on, Pankkivaltuusmiesten 2 p:nä Maaliskuuta 1889 antaman valtuutuksen nojassa, yksi huone vahtimestaria varten vuokrattu 250 markan vuokrasta vuodessa samasta huoneuksesta, missä konttori sijaitsee.

Kirjeessä Maaliskuun 21 p:nä 1890 on Pankinjohtokunta Pankkivaltuusmiesten ratkaistavaksi alistanut Suomen Pankin Turussa olevan konttorin Pankinjohtokunnalle tekemän esityksen, eikö olisi syytä, konttorin käytettävänä olevan huoneuksen etäisyyden tähden kaupungin liikekeskustasta, firman C. M. Dahlström'in kanssa tehdä sopimus huoneuksen sisustamisesta konttoria varten siihen kivirakennukseen, jonka mainittu firma aikoo vuonna 1891 rakennuttaa erälle, Linna- ja Läntisen Aurakadun nurkassa olevalle tontille, jonka asema on keskeinen. Sen mukaan kuin konttori on ilmoittanut, nousisi vuokra puheenalaisesta huoneuksesta, jossa olisi kolme isompaa ja yksi

pienempi konttorihuone, kassaholvi ja eteinen ynnä yksi huone ja kyökki vahtimestaria varten, noin 5,500 markaksi vuodelta, lämpöön ja valaistukseen menevät kustannukset siihen luetuina, jota vastoin otaksuttiin että omistaja voisi siitä ajasta eteenpäin, jolloin uusi huoneus, jonka on laskettu tulevan valmiiksi sisustetuksi Kesäkuun 1 p:ään 1892, joutuu käytettäväksi, saada vähintään 3,000 markasta vuodessa muille vuokratuksi nykyisen konttorihuoneuksen, jonka konttori on vuokrannut 1 p:ään Kesäkuuta 1897. Pankinjohtokunta puolusti mainitun esityksen hyväksymistä, varsinkin koska arviolta laskettuun vuokraan oli luettu lämmityksen ja valaistuksen hinta, joka nykyisessä huoneuksessa maksetaan erittäin, ja kun se liikamaksu, joka Pankin olisi vuodesta 1892 vuoteen 1897 eli 5 vuotta huoneuksestaan maksettava, ei tulisi olemaan suurempi kuin 2,000 markkaa vuodessa, jonka määrän Pankki luultavasti saisi korvatuksi sen suuremman liiketoimen kautta, mikä konttorissa syntyisi, kun se olisi nyt ehdotetussa huoneuksessa. Ja Pankkivaltuusmiehet näkivät hyväksi suostua siihen, että sopimus tehtäisiin huoneuksen sisustamisesta Turun konttoria varten ylempänä ilmoitettuun paikkaan ja enintään 5,500 markan vuotuisesta vuokrasta, jossa tapauksessa sopimus konttorin nykyistä huoneusta vaarantavan vuokratrahdin purkamisesta kohtuullista välirahaa vastaan olisi asianomaisen talonomistajan kanssa tehtävä. Sen ohessa pyydettiin Pankinjohtokuntaa tarkemmin harkitsemaan, eikö uuteen huoneukseen ehdotettuun huoneiden lukua voisi rajoittaa ja siten saada vuokramäärää alennetuksi.

Kirjeessä Marraskuun 14 p:nä 1890 on Pankinjohtokunta huomauttanut että liike Suomen Pankin konttorissa Nikolainkaupungissa konttorihuoneuksen etäisyyden tähden kaupungin liikekeskustasta ei ole kasvanut niin laajaksi, etenkin mitä tulee ulkomaan vekselien ostoon ja myyntiin, kuin sen olisi voinut toivoa siinä konttorissa kasvavan. Tähän katsoen ja kun konttori oli Johtokunnalle ilmottanut että konttorille saataisiin 1 p:stä Kesäkuuta 1891 kivrakennuksessa talossa N:o 13 Hovioikeuden Esplanaadin varrella huoneus, jonka asema on keskellinen, niin on Johtokunta pyytänyt valtuutusta tehdäkseen mainitun talon omistajan, kauppias K. Johansson'in kanssa

sopimuksen puheenalaisen, neljä huonetta, eteisen ja kyökin sisältävän huoneuksen sisustamisesta konttoria varten, josta maksettaisiin vaadittu vuokra 2,500 tai 3,000 markkaa vuodessa, sen mukaan miten hänen täytyisi muuttaa huoneiden sisustusta. Mainittuun esitykseen Pankkivaltuusmiehet katsoivat hyväksi suostua, jonka ohessa Johtokuntaa käskettiin 1 p:ään Kesäkuuta 1891 irtisanottamaan konttorin nykyisen huoneuksen.

Sittekuin Pankinjohtokunta oli ilmoittanut Porin Kaupunginvaltuusmiesten päättäneen korottaa Suomen Pankin sikäläisen, kaupungin raastuparakennuksessa olevan huoneuksen vuokran 800:sta 1,000:nteen markkaan, ovat Pankkivaltuusmiehet Marraskuun 20 p:nä 1890 valtuuttaneet Johtokunnan uudistamaan sanottua huoneusta koskevan vuokrakontrahdin Kesäkuun 1 p:stä 1891 siten korotetuilla vuokraehdoilla.

20 §.

Pankkivaltuusmiehet ovat käsitelleet seuraavat tärkeämmät rahanmääräys-, palkkaus- ja eläkekysymykset.

a) Kun Pankkivaltuusmiehet Heinäkuun 6 p:nä 1887 olivat Pankin rahoista määränneet enintään 10,600 markan suuruisen summan erityisten korjaustöiden tekemistä varten Pankille konkurssihuutokaupassa joutuneessa talossa Oulun kaupungissa, johon taloon Pankin sikäläinen konttori on sijoitettu, mutta sittemmin on huomattu että puheenalaiset korjaustyöt olisivat tehtävät paljo perinpohjaisemmin ja laveammin kuin alussa oli aiottu, niin Pankkivaltuusmiehet ovat Toukokuun 23 p:nä 1888 myöntäneet että niiden töiden loppuun suorittamista varten saisi Pankin varoista vielä käyttää enintään 3,900 markkaa. Sitä paitsi on mainitun rakennuksen kellareihin tulleen veden poistamista varten sinne tehty laskukouru. Tämän työn kustannuksista, jotka nousivat 1,142 markkaan 7 penniin, maksoivat kaksi yksityistä henkilöä, ollen läheisten taloin omistajia, kumpikin kolmannen osan, jonka tähden Pankin osalle tuli ainoastaan 380 markan 69 pennin meno-määrä.

b) Sittekuin Taiteilija E. Doepler, Berlinistä, oli pyynnöstä tehnyt luonnospiirustukset Suomen Pankin uutta 10 markan seteliä varten, ovat Pankkivaltuusmiehet Tammikuun 7 p:nä

Rahanmääräys-, palkkaus- ja eläkekysymyksiä.
a) Rahanmääräys Pankin Oulussa olevan talon korjaamista varten.

b) Rahanmääräys 10 markan setelin piirustuksia y. m. varten.

1889 korvaukseksi siitä Herra Doeplerille maksattaneet hänen antamansa laskun mukaan 300 Saksan markkaa. Sitä paitsi on, Pankkivaltuusmiesten 7 p:nä Kesäkuuta 1889 antaman määräyksen mukaan, Suomen Pankin setelipainon esimiehelle Herra F. Tilgmannille Pankin varoista määrätty maksettavaksi 600 markkaa niiden kulujen korvaamisen avuksi, jotka Herra Tilgmannilla on ollut eräästä ulkomaan matkasta, jonka määränä oli muun muassa tiedon hankkiminen siitä, missä mainittua seteliä varten tarvittavat laatat saataisiin parhaiten ja huokeimmalla kaiverretuiksi.

e) Matkarahan määräys Ensimmäiselle kamreerille Steniukselle.

e) Pankinjohtokunnan esityksestä ovat Pankkivaltuusmiehet Kesäkuun 28 p:nä 1890 antaneet Ensimmäiselle kamreerille Steniukselle matkarahaa 600 markkaa, jotta hän Tukholmassa ja Kööpenhaminassa koettaisi saada selkoa siitä, miten avointa talletusliikettä sikäläisissä pankkilaitoksissa käytetään sekä miten sellaisesta liikkeestä pidetään kirjaa.

d) Rahanmääräys Pankin ylimääräisiä apulaisia varten.

d) Koska yksityiskonttojen pitäminen sekä tietokirjeiden lähettäminen kaikille Pankkiin saapumattomille vekselivelallisille ja sen lisäksi vähä ennen maksupäivää vekselin-hyväksyjille, sen vuoksi että Pankin lainan-anto on niin laveaksi käynyt, ovat lisänneet Pankin toimiston työtä niin paljo, että henkilökunnan enentäminen on huomattu tarpeelliseksi, niin Pankkivaltuusmiehet Maaliskuun 2 p:nä 1889 ovat hyväksyneet Pankinjohtokunnan esityksen, että vielä yhden ylimääräisen apulaisen palkkaamiseksi saataisiin Pankin varoista toistaiseksi käyttää 1,200 markkaa vuodessa.

Liikkeen lisääntymisen vuoksi Pankin vaihtokonttorissa ovat Pankkivaltuusmiehet Lokakuun 24 p:nä 1889 valtuuttaneet Pankinjohtokunnan senjälkeisen Marraskuun 1 p:stä toistaiseksi ottamaan naishenkilön lisä-apulaiseksi vaihtaja-kassöörille sekä mainitulle apulaiselle Pankin varoista määräämään maksettavaksi palkkiota 100 markkaa kuukaudessa.

Sittekuin Pankinjohtokunta Tammikuun 23 p:nä 1890 oli Pankkivaltuusmiehille ilmoittanut että Johtokunta Pankin vuosirahan-sääntöön 12 p:nä Huhtikuuta 1886 kolmen ylimääräisen apulaisen palkkaamista varten pannusta, yhteensä 7,200 markan suuruisesta määrärahadista oli käyttänyt 1,600 markkaa palkkioksi eräälle joitakuuta vuosia sitte otetulle nais-

apulaiselle, jonka kautta ensiksi-mainittuun ylimääräisten apulaisten palkkiot ovat vastaavan määrän vähentyneet, ovat Pankkivaltuusmiehet, Pankinjohtokunnan samalla kertaa tekemästä esityksestä, saman kuun 29 p:nä valtuuttaneet Johtokunnan, mainittuun apulaisten palkkaetujen korottamiseksi vuosirahansäännössä olevaan 2,400 markan määrään kunkin, toistaiseksi Pankin varoista käyttämään vuotuista 1,600 markan määrää, joka vastaa ylempänä mainitun nais-apulaisen palkkiota.

e) Suomen Pankin ovenvartijalle ja lämmittäjälle ovat Pankkivaltuusmiehet siihen katsoen, että hän myöskin pitää huolta Pankin setelipainon lämmittämisestä, Helmikuun 13 p:nä 1889 myöntäneet, sanotuista toimista Pankin vuosirahansääntöön otetun vuotuisen 900 markan määrärahan lisäksi, paitsi maksuttomia huoneita, palkkion lisäystä 150 markkaa vuodessa, laskien Tammikuun 1 p:stä 1889 hänelle toistaiseksi maksettavaksi.

f) Vuosirahansääntöön otetusta rahanmääräyksestä virkaloman hankkimista varten Pankin virka- ja palvelusmiehille on käytetty vuonna 1888 9,494 markkaa 16 penniä, vuonna 1889 9,375 markkaa, jota vastoin vuonna 1890 koko puheenalainen rahamäärä, 10,000 markkaa, on käytetty sekä sen lisäksi 450 markkaa Pankin varoista sanottua tarkotusta varten maksettavaksi määrätty. Pankkivaltuusmiesten päätökset virkalomaa varten annetun rahamäärän käyttämisestä ovat nähtävinä kirjeissä Toukokuun 21, Kesäkuun 22 ja Heinäkuun 7 p:ltä 1888, Toukokuun 17, Heinäkuun 15 ja Lokakuun 1 p:ltä 1889 sekä Toukokuun 21 ja Heinäkuun 7 p:ltä 1890.

g) Pankin vuosirahansääntöön satunnaisiksi palkinnoiksi otetuista rahoista, 10,000 markasta on käytetty: vuonna 1888 7,615 markkaa, vuonna 1889 8,900 markkaa ja vuonna 1890 9,250 markkaa. Näiden rahain jakamisesta Pankin virkamiesten ja palvelijain kesken ovat Pankkivaltuusmiehet antaneet määräyksiä kirjeissä Syyskuun 24, Marraskuun 24 ja Joulukuun 22 p:ltä 1888, Huhtikuun 8 ja Joulukuun 2 p:ltä 1889 sekä Joulukuun 13 ja 20 p:ltä 1890.

h) Sittekuin Keisarillinen Senaati Elokuun 10 p:nä 1888 oli virasta erottanut Suomen Pankin Kuopiossa olevan konttorin komisariuksen, Jakob Richard Steniuksen, hänen omasta

e) Palkkion korotusta Pankin ovenvartijalle ja lämmittäjälle.

f) Rahamääräys Pankin virkamiesten virkalomaa varten.

g) Satunnaiset palkinnot.

h) Eläkerahoja.

pyynnöstään, on Stenius Pankkivaltuusmiehiltä pyytänyt saada ikänsä loppuun nauttia eläkettä, joka vastaisi mainitusta virasta vuosirahan-säännössä olevan palkan puolta määrää. Hyväksyen sen pyynnön antoivat Pankkivaltuusmiehet edellämainitun kuukauden 27 p:nä eläkekirjan Pankinkomisarius Steiukselle.

Pankkivaltuusmiehille tullessa kirjotuksessa on Suomen Pankin Kuopion konttorin entinen Kassööri Kaarlo Alexander Girsén, joka on otettu ylimääräiseksi kamarikirjuriksi K. Senaattiin Kesäkuun 20 p:nä 1858, määrätty Pankin vasta-mainitun konttorin kassööriksi Lokakuun 29 p:nä 1861 ja saanut eron siitä virasta Syyskuun 30 p:nä 1873 ynnä K. Senaatin hänelle antaman 650 markan suuruisen vuotuisen eläkkeen, kirjotuksessa mainitsemistaan syistä pyytänyt että hänen saottua eläkettään korotettaisiin ja korotus laskettaisiin siitä ajasta, jolloin Suomen Valtiosäätyjen Pankkivaltuusmiehet oikeutettiin määräämään Pankin virka- ja palvelusmiesten eläkkeet. Tammiukuun 7 p:nä 1889 esitettiin puheenalainen hakemus Pankkivaltuusmiehille, jotka eivät katsoneet itseensä oikeutetuiksi siihen suostumaan.

21 §.

Diskonttokomiteat.

Voimassa olevan pankin-ohjesäännön 90 §:än mukaan ovat Pankkivaltuusmiehet velvolliset, asianomaisten konttorinesimiesten ehdotuksesta ja neuvoteltua Pankinjohtokunnan kanssa, vuodeksi kerrallaan valitsemaan jäsenet ja varajäsenet Pankin maaseutukonttorien diskontto-komiteoihin. Vuodeksi 1888 valittiin siten 26 p:nä Marraskuuta 1887 tehdyn päätöksen kautta näihin komiteoihin:

Turun konttoriin Kauppaneuvos Gustaf Adolf Lindblom ja Kauppias Gustaf Hoffstedt jäseniksi sekä Kauppias Ernst Dahlström ja Varalääninkamreeri Albert Fredrik Gerhard Savander varajäseniksi;

Porin konttoriin Kauppias Johan Ferdinand Lojander ja Varakonsuli Frans Henrik Malin jäseniksi sekä Kauppaneuvos Wilhelm Rosenlew ja Oikeusraatimies Johan Arvid Hjort varajäseniksi;

Tampereen konttoriin Kauppiaat Carl Johan Hildén ja G. D. Sumelius jäseniksi sekä Oikeusraatimies Gustaf Viktor Cajanus ja Alikapteeni Fredrik Mörtengren varajäseniksi;

Wiipurin konttoriin Kauppaneuvos Wilhelm Hackman ja Hovioikeuden-assessori Alexander August Kumlin jäseniksi sekä Kapteeni Carl August Ekström ja Kauppias Carl Borenius varajäseniksi;

Sortavalan konttoriin Pormestari Karl Gustaf Berg ja Tuuliviskaali Karl Magnus Wikström jäseniksi sekä Hovineuvos Alexander Nikolai Hoffman ja Kauppias Kunnallisraatimies Daniel Tiainen varajäseniksi;

Mikkelin konttoriin Pormestari Gerhard Pehr Alopæus ja Kunnallisneuvos A. Kyander jäseniksi sekä Lääninkamreeri Alexander Walldén ja Kauppias C. F. Pöndinen varajäseniksi;

Kuopion konttoriin Pormestari Frans Oskar Möller ja Kassööri Johan Niskanen jäseniksi sekä Tuomiokapitulinsihtööri Karl August Herekman ja Kauppias Reinhold Lindqvist varajäseniksi;

Joensuun konttoriin Kihlakunnantuomari Karl Woldemar Nystén ja Kauppias Frithiof Neppenström jäseniksi sekä Tulinhoitaja Nimineuvos Elias Weckström ja Kauppias Anders Pakarinen varajäseniksi;

Nikolainkaupungin konttoriin Kauppias Carl Johan Hartman ja Herra Hugo Sölfverarm jäseniksi sekä Konsuli Walde-
mar Schauman ja Hovioikeudennotarius Herman Wiklund varajäseniksi;

Jyväskylän konttoriin Kruununvouti Karl Gustaf Walde-
mar Rönneberg ja Apteekkari Frans Kiljander jäseneksi sekä Pormestari Frans Alfrid Aejmelæus ja Kauppias Wilhelm Kammonen varajäseniksi;

Oulun konttoriin Kunnallisraatimies Robert Alarik Has-
selblatt ja Kauppaneuvos Hemming Åström jäseniksi sekä Lääninkamreeri Johan Gustaf Hortling ja Varakonsuli Leon. Can-
delin nuor. varajäseniksi.

Diskonttokomiteain nyt mainitussa kokoonpanossa on sillä ajalla, minkä tämä kertomus käsittää, tapahtunut seuraavat muutokset, mitä niiden jäseniin ja varajäseniin tulee.

Mikkelin konttoriin valittiin Tammikuun 14 p:nä 1888 diskonttokomitean varajäseneksi Lääninsihteeri Axel Nordenstreng sen johdosta, että Lääninkamreeri Alexander Walldén oli nimitetty lääninkamreeriksi Wiipurin lääniin, jota paitsi varajäsen Kauppias C. F. Pöndinen on Joulukuun 8 p:nä 1890 määrätty Tammikuun 1 p:stä 1891 olemaan mainitun diskonttokomitean jäsenenä Kunnallisneuvoksen A. Kyanderin sijasta sekä Lääninkamreeri Johan Theodor Järnefelt astumaan varajäseneksi Kauppias Pöndisen sijaan.

Porin konttoriin määrättiin Syyskuun 17 p:nä 1888 Konsuli Georg Wentzel diskonttokomitean-jäseneksi Varakonsulin F. H. Malinin sijaan, joka oli otettu Pohjoismaiden Osakepankin siinä paikkakunnassa olevan asioimiston hoitajaksi.

Kun Tampereen konttorin diskonttokomitean varajäsen Raatimies Viktor Cajanus oli Marraskuussa 1888 muuttanut pois paikkakunnasta, valittiin hänen sijaansa puheenalaiseen toimeen Apteekkari Th. Clayhills, jota paitsi Joulukuun 11 p:nä 1889 Kauppiat C. W. Åkerlund ja Gösta Sumelius määrättiin mainitussa diskonttokomiteassa olemaan, ensin-mainittu jäsenenä ja Kauppias Sumelius varajäsenenä jäsenen, Kauppiaan G. D. Sumeliuksen ja varajäsenen, Alikapteenin Fredrik Mörtengrenin sijasta, jotka ovat tahtoneet luopua näistä toimista.

Kauppias F. Neppenström kun oli ilmottanut ajan vähyden tähden ei voivansa enään olla Joensuun konttorin diskonttokomitean jäsenenä, niin Pankkivaltuusmiehet valitsivat Heinäkuun 5 p:nä 1889 siihen toimeen Prokuristin A. Warosen. Ja kun myöskin varajäsen Tullinhoitaja Elias Weckström luopui varajäsenen-toimestaan, annettiin se 12 p:nä Elokuuta mainittuna vuonna Rehtorille A. Wallelle. Kun Kauppias Neppenström kumminkin, kysyttäessä, oli ilmottanut olevansa taipuvainen tulemaan jälleen mainittuun diskonttokomiteaan, määrättiin hän Joulukuun 8 p:nä 1890 olemaan Tammikuun 1 p:stä 1891 diskonttokomitean jäsenenä Prokuristi Warosen sijasta.

Turun konttorin diskonttokomitean jäsenen, Kauppaneuvoksen G. A. Lindblomin kuoleman johdosta määrättiin Syyskuun 16 p:nä 1889 mainitun diskonttokomitean jäseneksi varajäsen Kauppias Ernst Dahlström sekä varajäseneksi viime-mainitun sijaan Kauppias G. A. Serén.

Nikolainkaupungin konttoriin on Konsulin Waldemar Schauman'in sijaan, joka on kuollut, Joulukuun 11 p:nä 1889 valittu sikäläisen diskonttokomitean jäsenten varamieheksi Kauppias S. S. Sirén.

Kun Jyväskylän konttorin diskonttokomitean jäsen Kruunuvouti W. Rönneberg oli muuttanut pois paikkakunnasta, määrättiin Huhtikuun 21 p:nä 1890 siihen toimeen Yli-metsänhoitaja A. W. von Zveygberg, jonka ohessa ja kun myöskin saman diskonttokomitean varajäsen Pormestari Alfred Aejmelæus oli luopunut mainitusta toimestaan, annettiin se sen jälkeen Toukokuun 1 p:nä Kruununnimismiehelle Emil Sander'ille.

Wiipurin konttoriin on, Pankkivaltuusmiesten 8 p:nä Joulukuuta 1890 antaman määräyksen mukaan, Kaupunginkamreeri Varatuomari C. E. Ahrenberg Tammikuun 1 p:stä 1891 tullut varajäseneksi Kauppiaan Carl Boreniuksen sijaan.

Kun Kauppaneuvos Hemming Åström oli ilmottanut aikovansa luopua Oulun konttorin diskonttokomiteasta, määrättiin Joulukuun 8 p:nä 1890 varajäsen Varakonsuli Leon. Candelin nuor. Tammikuun 1 p:stä 1891 olemaan jäsenenä sekä Varakonsuli Otto Ravander jäsenten varamiehenä mainitussa komiteassa.

Kotkan vasta-perustetun konttorin diskonttokomiteaan kutsuttiin Kesäkuun 28 p:nä 1890 jäseniksi Pormestari Oskar August Backman ja Sahan-isännöitsijä Olof Bülow sekä niiden varamiehiksi Tullinhoitaja Evald Ferdinand Lundqvist ja Kauppias Konsuliagentti Wilhelm Cadenius.

Niinkuin tätä ennenkin, ovat myöskin vuosina 1888—1890 diskonttokomiteat kokoontuneet joka arkipäivä aikoina, jotka Pankkivaltuusmiehet asianomaisten konttorinesimiesten esityksestä ovat tarkemmin määränneet.

22 §.

Alamaisesti ilmotettua että Pankintirehtööri Eneberg oli valittu Lappeenrannan kaupungin edusmieheksi viimeksi-pidetyille valtiopäiville, Keisarillinen senaatti 21 p:nä Joulukuuta 1887 myönsi Pankintirehtööri Enebergille virkavapautta siksi ajaksi, jonka hän tulisi olemaan valtiopäivätöissä kiinni, jonka ohessa Keisarillinen Senaatti, Pankkivaltuusmiesten esityksestä,

*Tirehtöörin-
virkoja koske-
vat toimet.*

määräsi Pankin Sihteerin Wallénin sillä välin hoitamaan yhtä pankintirehtöörin-virkaa.

Maaliskuun 12 p:nä 1890 myönsivät Pankkivaltuusmiehet Pankintirehtööri Charpentierille ulkomaan matkaa varten virkavapautta kahdeksi kuukaudeksi, laskien senjälkeisen Huhtikuun 20 p:stä, sekä määräsivät Sihteeri Wallénin sillaikana hoitamaan yhtä pankintirehtöörin-virkaa.

Sillaikana kuin Pankintirehtöörit Charpentier ja Eneberg ovat olleet poissa yllä-mainittuja tarkastuksia eri haarakontto-reissa toimittamassa sekä silloin kuin vasta-mainitut Pankintirehtöörit Huhtikuun jäljemmän puoliskon aikana 1889 olivat matkalla Berliinissä alustavain sopimusten tekemistä varten Suomen valtion 3 1/2 prosenttin konverttauslainan välittämisestä, ovat, Pankkivaltuusmiesten joka kerta erittäin antamain määräysten mukaan, pankintirehtöörin-virkoja hoitaneet osaksi Sihteeri Wallén ja osaksi Ensimmäinen kamreeri Stenius.

Sitä paitsi Pankkivaltuusmiehet ovat joka vuosi antaneet Johtokunnan jäsenille virkalomaa, itsekullekin kuusi viikkoa, sekä määränneet tirehtöörinvirkain sillaikana hoitamisesta kuin vasta-mainittua lomaa on pidetty.

23 §.

Toimia, jotka koskevat pankinkomisariuksen-virkoja.

Kun pankinkomisariuksen-virka Pietarin konttorissa entisen haltijansa, Pankinkomisariuksen A. J. Neiglick'in 18 p:nä Tammikuuta 1888 kuoltua, oli tullut avoimeksi, pani Pankinjohtokunta alamaisessa viran jälleentäyttämisehdotuksessaan ensimmäiseen sijaan Pankin Nikolainkaupungissa olevan konttorin Komisarituksen, Lakitieteen kandidaatin Ernst Emil Schybergson'in, toiseen sijaan Suomen Pankin Toisen kassöörin Carl Robert Ignatiuksen ja kolmanteen sijaan Pankin Ylikassöörin Ivar Alfred Landtman'in. Siten tehdyn ehdotuksen Pankkivaltuusmiehet lähettivät Senaattiin alamaisen kirjeen ohessa Maaliskuun 23 p:ltä 1888, jossa Pankinkomisarius Schybergson'ille annettiin puoltosana viran saamiseen. Ja nimitettiin Schybergson Joulukuun 19 p:nä 1888 pankinkomisariukseksi Pietariin. Sen aikaa, lähemmäs vuoden, kuin puheenalainen pankinkomisariuksen-virka oli avoinna, oli Pietarin konttorin esimiehenä Kassööri Ignatius sekä Heinä- ja Elokuun ajan hä-

nen sijassaan Pankinkomisarius Schybergson. Viimeksi-mainittu pääsi sittemmin Kesäkuussa 1890 oikeusraatimieheksi Helsingin Maistraattiin. Pietarin konttorin täten uudestaan avoimeksi tulleen pankinkomisariuksen-viran täyttämistä varten tehdyssä alamaaisessa ehdotuksessa pani Pankinjohtokunta ensimmäiseen sijaan saman konttorin Kassöörin Edvard Carlstedt'in, toiseen sijaan Suomen Pankin ylim. Kirjanpitäjän, Alikapteenin Krister Ludvig Edvard Jägerskjöld'in sekä kolmanteen sijaan Wiipurin konttorin Kassöörin Ivar Oskar Ruotzin. Mainituista hakijoista Pankkivaltuusmiehet alamaaisessa kirjeessä Syyskuun 1 p:nä 1890 antoivat puoltosanansa viran saantiin Pankinkassööri Carlstedt'ille, joka myöskin senjälkeisen Lokakuun 15 p:nä nimitettiin pankinkomisariukseksi Pietarin konttoriin.

Heinäkuun 30 p:nä 1888 Pankkivaltuusmiehet myönsivät virkavapautta Kuopion konttorin Pankinkomisariukselle Jakob Richard Steniukselle, joka kuitenkin oli Keisarilliselta Senaatilta pyytänyt eroa virastaan, johon pyyntöön Senaatti 10 p:nä Elokuuta suostui. Pankinjohtokunnan tekemässä alamaaisessa viran jälleenasettamis-ehdotuksessa oli ensimmäisessä sijassa Jyväskylän konttorin pankinkomisariuksen sijaiseksi määrätty Pankinkassööri Bruno Alexander Niska, toisessa sijassa Nikolainkaupungin konttorin Kassööri Karl Johan Åkerman ja kolmannessa sijassa Mikkelin konttoriin pankinkomisariuksen sijaiseksi määrätty Nuorempi kirjanpitäjä Uno Arthur Alexander Broberg. Mainituista hakijoista antoivat Pankkivaltuusmiehet alamaaisessa kirjeessä Lokakuun 22 p:nä puoltosanansa viran saantiin Pankinkassööri Niska'lle, joka myöskin Marraskuun 7 p:nä nimitettiin pankinkomisariukseksi Kuopioon. Edellämainitun viran avoimena-olon aikana ja sen jälestäkin Joulukuun loppuun asti, jolloin Niska siihen astui, on Kuopion konttorin esimiehenä, Keisarillisen Senaatin antaman määräyksen mukaan, ollut saman konttorin Kassööri I. O. P. Ruotzi.

Pankinkomisarius Niskan edellä-sanotun nimittämisen tähden avoimeksi jäänyttä komisariuksentointa Pankin konttorissa Jyväskylässä täytettäissä on, sen järjestyksen mukaisesti, mitä on sitä ennenkin noudatettu Pankin konttoreihin määrätessä väliaikaisia esimiehiä, Pankinjohtokunnalle annettu tilaisuutta

puheenalaisen toimen saamiseen puolustaakseen sitä henkilöä, jonka Johtokunta on katsonut siihen soveliaimmaksi. Hyväksyen Johtokunnan asiasta tekemät ehdotukset ovat Pankkivaltuusmiehet sen jälkeen Keis. Majesteetille esittäneet että Wiipurin konttorin ylimääräinen Konttorinkirjuri Filosofian Maisteri Alfred Leonhard Nyman määrättäisiin toistaiseksi olemaan Jyväskylän konttorin esimiehenä, jota tointa Nyman myöskin viran avoimena ollessa oli hoitanut. Ja on Keis. Senaatti Joulukuun 5 p:nä 1888 hyväksynyt sen esityksen.

Kun Nikolainkaupungin konttorin pankinkomisariuksen virka entisen haltijansa, Pankinkomisarius Schybergson'in ylemmänä mainitun, Joulukuun 19 p:nä 1888 tapahtuneen nimittämisen tähden samanlaiseen toimeen Pietarin konttoriin oli tullut avoimeksi, pani Pankinjohtokunta alamaisessa viran jälleentäyttämisehdotuksessaan ensimmäiseen sijaan Joensuun konttoria hoitamaan määrätyn Komisariuksen, Pankinkassöörin Nikolai Evert Sundman'in, toiseen sijaan Pankinkassöörin Axel Gabriel Bergbom'in ja kolmanteen sijaan Mikkelin konttoria hoitamaan määrätyn Komisariuksen, Nuoremman kirjanpitäjän Uno Arthur Alexander Broberg'in. Siten tehdyn ehdotuksen Pankkivaltuusmiehet lähettivät Keisarilliseen Senaattiin alamaisen kirjeen ohessa Maaliskuun 9 p:ltä 1889, jossa virkaa toimittavalle Pankinkomisariukselle Sundman'ille annettiin puoltosana viran saantiin. Ja Sundman nimitettiin sen jälkeisen Huktikuun 8 p:nä pankinkomisariukseksi Nikolainkaupunkiin. Viran avoinna-olon aikana on puheenalaisen konttorin esimiehenä ollut sen silloinen Kassööri Karl Johan Åkerman.

Edellä-mainitun nimityksen kautta avoimeksi tulleen pankinkomisariuksen-viran jälleen täyttämiseksi Suomen Pankin konttorissa Joensuussa, joka konttori sillä välin ilmestyneen, Toukokuun 28 p:nä 1889 annetun armollisen asetuksen kautta oli vakinaiselle vuosirahan-säännölle asetettu, teki Pankinjohtokunta alamaisen ehdotuksen, jossa pani ensimmäiseen sijaan Pankinkassöörin Karl Johan Åkerman'in, toiseen sijaan Pankinkassöörin Johan Edvard Rehnäck'in ja kolmanteen sijaan Pankinkassöörin Ivar Oskas Petter Ruotzin. Mainituista hakijoista Pankkivaltuusmiehet alamaisessa kirjeessä 12 p:nä Elokuuta 1889 antoivat puoltosanansa viran saamiseen Pankinkassööri

Åkerman'ille, joka myöskin saman kuun 21 p:nä nimitettiin pankinkomisariukseksi Joensuuhun. Edellä mainitun avoinnolon aikana ja sen perästäkin aina Syyskuun 16 p:nään, kun Åkerman'illa oli virkavapaus muuttamisen vuoksi, on Joensuun konttorin esimiehenä ollut Pankinkassööri Ruotzi.

Sittekuin oli saatu armollinen lupa väliaikaisen Suomen Pankin konttorin avaamiseen Heinäkuun 1 p:nä 1890 Kotkan kaupungissa, ovat Pankkivaltuusmiehet, Pankinjohtokunnan ehdotuksesta, alamaaisessa kirjeessä sen edellisen Maaliskuun 5 p:nä Keisarilliselle Senaatille esittäneet että mainittuun konttoriin määrättäisiin komisariukseksi Pankin Vanhempi kirjanpitäjä Filosofian Tohtori Emil Ivar Grönvik, jonka esityksen Keisarillinen Senaatti vasta-mainitun kuun 19 p:nä hyväksyikin.

Pankkivaltuusmiesten alamaaisessa kirjeessä Joulukuun 2 p:nä 1887 tekemän ilmoituksen johdosta, että Nikolainkaupungin konttorin silloinen Pankinkomisarius Emil Schybergson oli valittu Tammissaaren kaupungin edusmieheksi viimeksi-pidetyille valtiopäiville, on Keisarillinen Senaatti saman kuun 21 p:nä antanut Schybergson'ille virkavapautta siksi ajaksi, jonka hän tulisi olemaan valtiopäivätöissä kiinni, sekä Pankkivaltuusmiesten esityksestä samalla määrännyt Pankinkassöörin Åkerman'in puheenalaisena aikana olemaan Nikolainkaupungin konttorin esimiehenä. Sillaikana kuin Pankinkomisarius Schybergson sittemmin Heinä- ja Elokuun ajat 1888 on ollut määrättyinä hoitamaan silloin avonaista komisariuksen-virkaa Pietarin konttorissa sekä sen perästä Syyskuun 1 p:stä Joulukuun 19 p:ään, jolloin hän viimeksi-mainittuun virkaan nimitettiin, on nauttanut osaksi Pankkivaltuusmiesten, osaksi Keisarillisen Senaatin hänelle myöntämää virkavapautta, muun muassa, saadakseen tilaisuutta Keisarikunnassa edistääkseen venäjänkielen taitoaan, on Nikolainkaupungin konttorin komisariuksen-tointa yhä edelleen hoitanut Pankinkassööri Åkerman.

Alamaisen hakemuksen johdosta on Keisarillinen Senaatti myöntänyt Mikkelin konttorin Pankinkomisariuksen sijaiselle, Nuoremalle kirjanpitäjälle Arthur Broberg'ille taudin vuoksi virkavapautta kolmeksi kuukaudeksi, laskien Kesäkuun 20 p:stä 1888, jota virkavapautta vielä on samasta syystä pitenetty senjälkeisen Marraskuun 20 p:ään; ja on konttorin

esimiehenä sillaikana Senaatin, Pankkivaltuusmiesten esityksestä, antamain määräysten mukaan ollut Késäkuun 20 p:stä Syyskuun 20 p:ään Toinen kamreeri Östen Gustaf Westling ja viimeksi-mainitusta päivästä virkavapauden loppuun asti Registraattori Fredrik Ferdinand Rönnberg.

Virkavapautta yhdeksi kuukaudeksi kivuloisuuden vuoksi ovat Pankkivaltuusmiehet Heinäkuun 5 p:nä 1889 myöntäneet Nikolainkaupungin konttorin Pankinkomisariukselle N. E. Sundman'ille, laskettavaksi Heinäkuun 15 p:stä, sekä Heinäkuun 21 p:nä samana vuonna Wiipurin konttorin Pankinkomisariukselle C. G. Ramstén'ille Elokuun ajaksi. Näiden virkavapauksien aikana on Nikolainkaupungin konttorin esimiehenä ollut Pankinkassööri C. J. Kyntzell ja Wiipurin konttorin esimiehenä sen konttorin silloinen Pankinkassööri K. Åkerman.

Alamaisen hakemuksen johdosta on Keisarillinen Senaatti Syyskuun 12 p:nä 1889 myöntänyt Jyväskylän konttorin Pankinkomisariuksen sijaiselle A. Leonhard Nyman'ille virkavapautta kivuloisuuden vuoksi kaksi kuukautta, lukien Syyskuun 1 p:stä, jota vapautta vielä on samasta syystä jatkettu Helmi-kuun 1 p:ään 1890, jonka ohessa Senaatti, Pankkivaltuusmiesten esityksestä, määräsi ylim. Kirjanpitäjän Ano Viktor Manne-*lin*'in sillaikana hoitamaan mainittua konttoria.

Muutoin Pankkivaltuusmiehet ovat antaneet konttorien esimiehille kesälomaa enimmästä päästä neljäksi viikoksi, jota paitsi Waltuusmiehet ovat suostuneet näiden esimiesten tekemiin lyhemmän virkaloman hakemuksiin sekä joka kerta määränneet virantoimittajan sijaan.

24 §.

*Pankkival-
tuusmiesten
virantoi-
mitus.*

Alla-mainittuina pitempinä aikoina ovat Pankkivaltuusmiehet osaksi virkamatkain takia olleet poissa Helsingissä, osaksi nauttineet vapautta virkainsa toimittamisesta:

vuonna 1888: allekirjottanut Lindelöf kuusi päivää Kesäkuussa virkamatkan takia, allekirjottanut Stjernvall Kesäkuun 21—30 p:ään ulkomaan matkaa varten, allekirjottanut Donner enimmäen osan Heinäkuuta, osaksi virkamatkan takia, sekä Elokuun 1 p:stä Syyskuun 18 p:ään yksityisten asiain tähden, ja

allekirjottanut Meurman Kesäkuun 16 p:stä sen kuun loppuun asti sairauden tähden sekä Heinä- ja Elokuun, osaksi virkamatkaa varten;

vuonna 1889: allekirjottanut Lindelöf Huhtikuun 5 p:stä Kesäkuun 3 p:ään ulkomaanmatkaa varten, allekirjottanut Donner puolen Heinäkuuta, isomman osan Elokuuta ja kahdeksantoista päivää Syyskuuta yksityisiä asioita varten, ja allekirjottanut Meurman koko Heinäkuun, seitsemäntoista päivää Elokuuta ja kaksitoista päivää Syyskuuta yksityisten asiain tähden;

vuonna 1890: allekirjottanut Stjernvall neljä päivää Huh- ja kolmetoista päivää Syyskuuta yksityisten asiain takia, allekirjottanut Donner kymmenen päivää Tammikuuta, kuusitoista päivää Kesäkuuta, kaksikymmentä päivää Heinäkuuta, kaksikymmentä päivää Elokuuta ja yhdeksän päivää Syyskuuta yksityisten asiain tähden sekä kahdeksan päivää Lokakuuta virkamatkan takia, sekä allekirjottanut Meurman kaksitoista päivää Kesäkuuta ja koko Heinäkuun, osaksi virkamatkaa varten, kuusitoista päivää Elokuuta yksityisten asiain tähden, yhdeksän päivää Syyskuuta virkamatkaa varten sekä neljä päivää Marraskuuta yksityisten asiain tähden.

Edellä-mainittuina aikoina sekä niinä lyhempinä loma-aikoina, joita Pankkivaltuusmiehet silloin tällöin ovat nauttineet, ovat asianomaiset varajäsenet toimittaneet pankkivaltuusmiehen-virkaa:

vuonna 1888: herrat Schildt, vapaaherra Langenskiöld, Forsman, Kihlman, Borgström, Almberg, Löfgren ja vapaaherra Palmén;

vuonna 1889: herrat vapaaherra Wrede, Forsman, Borgström, Almberg ja Löfgren;

vuonna 1890: kaikki viime-mainitut sekä herra Kihlman.

Puheenjohtajan-tointa on allekirjottajan Lindelöfvin ennen kerrotun ulkomaanmatkan aikana hoitanut Pappissäädyn pankkivaltuusmies.

II. Pankkivaltuusmiesten esitykset ja ehdotukset.

1. *Kotkan pankinkonttori.*

Kuten jo yllä mainittiin, on Marraskuun 28 p:nä 1889 Pankkivaltuusmiesten esitykseen annetun armollisen suostumuksen nojassa, Suomen Pankin konttori Kotkan kaupunkiin väliaikaisesti perustettu ja Heinäkuun 1 p:nä 1890 liikettä varten avattu. Samalla Senaatti vahvisti puheenalaista konttoria varten tehdyn, 12,400 markkaan nousevan vuosirahansäännön.

Viitaten edelläpäin laveasti esitettyihin syihin, miksi puheenalaiseen toimenpiteeseen on ryhdytty, uskaltavat Pankkivaltuusmiehet toivoa sen saavuttavan Pankkivaliokunnan ja Säätyjen suosiollisen hyväksymisen.

2. *Jyväskylän, Mikkelin ja Sortavalan pankinkonttorit.*

Koska se viiden vuoden aika, joksi on saatu armollinen lupa pitää väliaikaisia Suomen Pankin konttoreita Jyväskylän, Mikkelin ja Sortavalan kaupungeissa, kuluu umpeen vuonna 1892, on puheenalaiset pankinkonttorit, jotka ovat näyttäneet hyvin kannattavansa niistä olevat kustannukset sekä täyttävänsä sen tarkoitusperän, mikä niillä on ollut, alla olevassa Pankin uudessa ohjesääntö- ja vuosirahansääntö-ehdotuksessa asetettu vakinaiselle kannalle, ja on niille siinä annettu sama järjestysmuoto ja palkkasääntö kuin Joensuun konttorille on vahvistettu.

3. *Uusi ohjesääntö Suomen Pankille.*

Toukokuun 28 p:nä 1888 annetussa kirjojutuksessa ovat Suomen viimeksi koossa olleet Valtiosäädyt, jotka ovat katso-
neet Suomen Pankin 27 p:nä Kesäkuuta 1878 annetun ohje-

säännön täydellisen tarkastuksen tarpeelliseksi, antaneet Pankkivaltuusmiehille toimeksi ehdotuksen tekemisen uudeksi Pankin ohjesäännöksi ja sen antamisen ensiksi kokoontuville Valtiosäädylle.

Kun Pankkivaltuusmiehet 1882 vuoden Valtiosäätäjien päätöksen perustuksella 1885 vuoden valtiopäiväin Pankkivaliokunnalle antoivat ehdotuksen uudeksi Pankin ohjesäännöksi ja uudeksi Pankkivaltuusmiesten johtosäännöksi, jotka ehdotukset eräs sitä varten asetettu komitea oli valmistanut, ilmottivat Pankkivaltuusmiehet Valiokunnalle, että Valtuusmiehet eivät olleet voineet kannattaa komitean puolustamaa pankkivaltuusmieslaitoksen ja Pankin johtokunnan perin pohjin uudelle kannalle järjestämistä, jonka tähden ja kun Valtuusmiehillä muistakin vähemmän tärkeistä kohdista oli erilaiset mielipiteet kuin komitealla, Valtuusmiehet sen ohessa antoivat Valiokunnalle oman tekemänsä muutosehdotuksen. Pankkivaliokunnan sen johdosta laatimat ja Säätyjen ratkaistavaksi alitamat asetusehdotukset, joihin Valiokunta oli ottanut komitean puolustaman Pankin hallituksen uudestaan-järjestämisen, hyväksyivät kaksi säätyä, jota vastoin toiset kaksi säätyä, yleisen keskustelun perästä, vasta-mainittuin, Pankkivaltuusmiesten kokoonpanoa koskevain muutosten tähden ne hylkäsivät. Asian näin päättyen raukesi sillä kerralla kysymys uudesta pankinohjesäännöstä ja uudesta Pankkivaltuusmiesten johtosäännöstä.

Kun sillä tavoin eri Säädysissä olivat päässeet valtaan niin olennaisesti toisistaan eriävät mielipiteet siitä, mihin suuntaan tarpeellisenä pidetty pankkilain-säädännön uudistus olisi ohjattava, niin Pankkivaltuusmiehet eivät katsoneet annettavakseen 1888 vuoden valtiopäiväin Pankkivaliokunnalle uutta täydellistä ehdotusta asiasta, vaan tyytyivät silloin puolustamaan ainoastaan semmoisia muutoksia ja lisäyksiä voimassa olevaan Pankin ohje- ja palkkasääntöön, jotka olivat osottautuneet erittäin asianhaarain vaatimiksi. Pankkivaltuusmiesten siihen suuntaan tekemän lakiehdotuksen, jonka useimmat säännökset jo olivat olleet ennen-mainitun komitean sekä Pankkivaltuusmiesten ja 1885 vuoden valtiopäiväin Pankkivaliokunnan tekemissä ehdotuksissa, hyväksyivät Säädyt, sen oltua Pankki-

valiokunnan alustavan käyttelyn alaisena, ja sai se myöskin Keisarillisen Majesteetin armollisen suostumuksen, jonka mukaan asiasta annettiin armollinen asetus Toukokuun 28 p:nä 1889.

Kun tuo vaikeasti ratkaistava kysymys pankkivaltuusmieslaitoksen uudestaan-järjestämisestä on osottanut olevansa esteenä uuden pankin-ohjesäännön aikaansaamiselle, niin Pankkivaltuusmiehet ovat katsoneet itsellään olevan sitä enemmän syytä alla olevassa, Valtuusmiesten yksissä neuvoin Pankinjohtokunnan kanssa asiasta tekemässä ehdotuksessa pysyttää nykyään voimassa olevat määräykset pankkivaltuusmiehistä ja heidän toimivallastaan, kun Valtuusmiehet, siinä kohden pysyen asiasta ennemmin lausumassaan mielipiteessä, eivät ole päässeet vakuutetuksi sellaisen pankinhallituksen etevämmyydestä, joka olisi järjestetty edellä-mainitun komitean ja 1885 vuoden Pankkivaliokunnan puolustamaan suuntaan.

Mainitun, 28 p:nä Toukokuuta 1889 annetun asetuksen mukaan korotettiin Pankin kantarahasto kuudesta miljoonasta markasta, jonka suuruinen se 1878 vuoden pankinohjesäännön mukaan oli, kymmeneksi miljoonaksi, jota paitsi vararahastosta, jonka säädetty enin suuruus siihen asti oli ollut yhdeksän miljoonaa markkaa, määrättiin että siihen vuosittain lisättäisiin neljäs osa voittovaralaskuun siirrettyä määrää, kunnes sekin rahasto nousee niin ikään kymmeneksi miljoonaksi markaksi. Vaikka sekä kanta- että vararahasto siten on kasvanut, ovat Pankkivaltuusmiehet kuitenkin, katsoen siihen, kuinka laajoiksi maamme kauppa ja teollisuus sekä Pankin siitä riippuva liike viime vuosina ovat kasvaneet, katsoneet erittäin suotavaksi että puheenalaisia rahastoja vieläkin kartutettaisiin. Asetusehdotukseen on sen vuoksi otettu se määräys, että kantarahasto on oleva viisitoista miljoonaa markkaa sekä että vararahasto on samaan määrään korotettava. Sen aikaansaamiseksi sopinee siirtää viisi miljoonaa markkaa vararahastosta kantarahastoon, jonka ohessa ja koska Valtuusmiehistä on näyttänyt hyvin tärkeältä että vararahastoa lähimmässä tulevaisuudessa korotetaan niin paljo kuin suinkin, niin Valtuusmiehet ovat olleet sitä mieltä, että koko tätä nykyä käyttämättä oleva voittorahanmäärä olisi käytettävä viimeksi-maini-

tun rahaston kartuttamiseksi sekä että lopun täyttämiseksi *vähintään* neljäs osa voittovaroista joka valtiopäivillä määrätäisiin siihen pantavaksi.

Sen mukaisesti, mitä voimassa olevan Pankinohjesäännön 6 §:ssä on Pankin setelinannosta säädetty, oli Pankkivaltuusmiesten 1885 vuoden valtiopäiväin Pankkivaliokunnalle antaman pankinohjesääntö-ehdotuksen 18 §:n 2 momenttiin pantu se määräys, että liikkeessä olevina seteleinä on pidettävä myöskin Pankissa nostamatta olevat määrät myönnettyjä kassakreditiiveja. Kun kumminkin kokemus oli osottanut, että kassakreditiiveistä nostamatta olevat määrät hyvin vähän vaihtelevat, mutta tämä säännös vähentää Pankin setelinanto-oikeutta, niin on mainitussa lakiehdotuksessa semmoisista, vaadittaessa maksettaviksi joutuneista Pankin sitoumuksista, jotka ovat liikkeessä olevina seteleinä pidettävät, erotettu pois Pankissa nostamatta olevat määrät myönnettyjä kassakreditiiveja. Ja ovat Pankkivaltuusmiehet katsoneet siihen olevan sitä enemmän syytä, kuin Pankissa on kreditiivin-ottajain tallettama täysi vakuus kreditiiveistä.

Sitä vastoin on se 1885 vuoden asetusehdotukseen otettu määräys, että Senaatin Talous-osastolla on valta, jos asianhaarat välttämättömästi vaativat, Pankkivaltuusmiesten esityksestä myöntää, että sitä määrää, minkä verran Pankin setelit saavat nousta sen setelinanto-oikeuden vakuutena olevia arvoaineita enemmän, saapi tarpeen mukaan lisätä enintään viisi miljoonaa markkaa, nyt puheina olevasta asetusehdotuksesta jätetty pois. Mainittua valtaa, joka oikeuttaisi väliaikaisesti liikkeeseen laskemaan enemmän seteleitä kuin löytyviin metallisiin arvoaineihin nähden on sallittu, ei ole katsottu tarpeelliseksi nyt enään, kun se summa, minkä verran setelimäärä saa nousta metallisia arvoaineita isommaksi, 1889 vuoden asetuksen kautta on korotettu kahdestakymmenestä kolmeenkymmenen miljoonaan markkaan, jota paitsi setelinanto-oikeus tulisi jonkun verran suurenemaan sen kautta, että myönnettyin kassakreditiivien nostamattomia määriä ei enään pidettäisi liikkeessä olevina seteleinä.

Muissa kohdin liittyy puheenalainen asetusehdotus siihen, minkä Valtuusmiehet antoivat 1885 vuoden Pankkivaliokun-

nalle, jonka ohessa Pankkivaliokunnan ehdottamat muutokset ja lisäykset on asianmukaisesti huomioon otettu. Pyytäen saadaksensa tähän nähden viitata 1885 vuoden ehdotuksen seikkaperäiseen perusteluun, Valtuusmiehet käyvät tässä alempana lyhyesti esittämään muutamia siitä vieläkin tehtyjä poikkeuksia.

Ehdotuksen 1 §:ssä on relatiivilauseessa: Suomen Pankilla »joka jääpi olemaan Suomen Säätyjen takuun ja hoidon alla» sanat »jääpi olemaan» vaihdetut asianmukaisemmaksi »on» sanaksi.

Vaikka suotava olisi, että Pankin voitosta hulluinhoitoon, realkouluille, maanviljelyksen edistämiseen ja valtiokonttorin palkkasääntöön menevät rahamäärät vastaista varten jäisivät pois, niin ovat Pankkivaltuusmiehet kuitenkin, niihin vaikeuksiin katsoen, joita valtion kanssa siitä sopiminen kohtaisi, katsoeet parhaaksi 4 §:än 2 momentissa muuttamattomana pyytää tähän kuuluvan määräyksen.

Kun Pankin väliaikaisesti viideksi vuodeksi Mikkelin, Jyväskylän ja Sortavalan kaupunkiin perustetut konttorit, jotka avattiin, ensiksi-mainittu Heinäkuun 1 p:nä sekä Jyväskylän ja Sortavalan konttorit Syyskuun 1 p:nä 1887, ovat näyttäneet vastaavansa itsekukin oman paikkakuntansa tarvetta, lienevät ne asetettavat vakinaiselle kannalle, johon katsoen puheenalaiset konttorit 8 §:ssä on Pankin muiden haarakonttorien mukana pantu vakinaiselle vuosirahan-säännölle.

10 §:än muotoon, sellaisena kuin se on 1885 vuoden asetusehdotuksessa, on se muutos tehty, että 1 momentissa sanan »esityksen» jälkeen on pantu sanat »ja ehdotuksen», jonka ohessa 2 momentista, koska »diskontausta» sana tarkoittaa sekä koti- että ulkomaan vekseleitä, »ostoa» sana on jäänyt pois.

Kun Pankkivaltuusmiehistä on näyttänyt kaupan ja teollisuuden edistämiseksi suotavalta, että Pankilla olevaa oikeutta lainain antamiseen tavarapanttia vastaan niin paljo kuin suinkin laajennettaisiin, niin on tätä asiaa koskeviin 25 §:än säännöksiin lisätty se määräys, että lainain pantiksi myöskin sopii hyväksyä tavaroita, jotka on tullikamarin silmällä-pidettävään krediittivarastoon pantu tai Pankin hallituksen hyväksymään laivatelakka- tai makasiinilaitokseen talletettu. Tällaisiin laitoiksiin tulisivat myös luettaviksi semmoiset julkisen silmällä-

pidon alaiset, niin kutsuttuja »warrants»eja antamaan oikeutetut varastomakasiinit, joiden aikaansaamisesta on nostettu puhe sekä sitä varten asetettu komitea jo on tehnyt lakiehdotuksen.

Kun kokemus on osottanut, että Pankkiin pantiksi kirjoitettua omaisuutta, jonka Pankki on, sitä pakkohuutokaupalla myytäessä, oikeutensa suojelemiseksi itsellensä huutanut, usein täytyy, sen runsaanlaisen tappion välttämiseksi, mikä sen heti poismyymisestä olisi, pitemmän aikaa Pankin omana pitää, niin on 1885 vuoden asetusehdotuksen 30 §:ssä olevaa määräystä, että Pankin tulee myydä pois sellainen omaisuus »viipymättä», siten lievennetty, että poismyyminen on tapahtuva »niin pian kuin sopii».

Useammilla vähitellen tehdyillä, Pankin maksun-osituksista otettavan toimituspalkkion vähennyksillä on tarkotettu että mainittu, seteleitä antavalle valtiopankille ei oikein hyvästi sopiva maksun-otto aikanaan saisi kokonansa lakata. Tämän mahdolliseksi saattamista varten on 32 §:än sitä koskeva määräys kirjoitettu niin, että Pankkivaltuusmiesten vallassa on määrätä, onko ja minkä verta toimituspalkkiota laskettava Pankin Suomen rahalle asetetuista maksun-osituksista. Puheenalaisen §:än sanainmuodostusta on muunkin puolesta muutettu sen vuoksi, että on tahdottu poistaa se 1885 vuoden ehdotuksessa oleva epä-johdonmukaisuus, että Pankkivaltuusmiehet voisivat, Johtokuntaa kuulustamatta määrätä lainain, vekselien y. m. pisimmän maksuajan, vaikka on itsestensä selvä, että Johtokunnan yhdysvaikutus tässä asiassa on yhtä tarpeellinen kuin Pankin korkomääriä pannessa, jota paitsi kassauksista otettavan toimituspalkkion määrääminen, joka 1885 vuoden ehdotuksessa on edustettu Pankkivaltuusmiehille, on katsottu olevan pidettävä, niinkuin tähänkin asti, Johtokunnan tehtävänä.

35 §:än perästä, joka on otettu Pankkivaliokunnan tekevästä pankinohjesääntö-ehdotuksesta, loppuu nyt esillä olevan ja Pankkivaltuusmiesten 1885 vuoden valtiopäivillä antaman asetus-ehdotuksen pykäläin järjestyksen samuus, jonka tähden jäljempänä hakasien välissä olevat numerot osottavat pykäläin järjestysnumeroa viimeksi-mainitun ehdotuksen mukaan.

Ne säännökset, jotka ovat otetut 28 p:nä Toukokuuta 1889 annetun armollisen asetuksen 10 §:ään sekä koskevat Pankin eri holvien sisällyksen hoitoa ja silmällä-pittoa ja edesvastausta siitä sisällyksestä, löytyvät nyt käsiteltävänä olevan asetusehdotuksen 39 (38) §:ssä vähä laajemmin esitettyinä, jolla tavoin on erittäin tahdottu saattaa selväksi, että kullan ja hopean, rahaksi lyödyn ja lyömättömän, vaskirahain, setelien, valtion-arvopaperien, ja obligatsioonien varsinaisen hoito on oleva pääkonttorissa ylikassöörin ja haarakontto-reissa kassöörin asia. Tässä on myös huomattava se tähän kuuluvain määräysten sanainmuodostuksen eroavaisuus, jonka on saattanut aikaan Pankin kamreerinkonttorin uudestaan-järjestäminen, joka tässä alempana 50 ja 51 §:än kohdalla tarkemmin kerrotaan. Edelläpäin mainittu Pankin holvien hoidon ja kontrollin järjestäminen on muuten saattanut tarpeelliseksi 49 (48) §:än 2 momentin uuteen sanainmuotoon laatimisen.

1885 vuoden ehdotuksen 43 §:än 2 momentin mukaan Pankkivaltuusmiehet ovat velvolliset muun muassa antamaan tarpeellisia määräyksiä Pankin ulkomaisten asiamiesten hallussa olevista sekä obligatsioneihin sijoitetuista varoista ynnä Pankin muusta liikkeestä. Koska säännös tässä muodossaan velvottaisi Pankkivaltuusmiehet antamaan sanottuja määräyksiä kylliksi pitämättä lukua siitä, onko sellainen toimenpide huomattu asianhaarain vaatimaksi vai ei, niin on tässä puheina olevan ehdotuksen 44 §:än 2 momenttiin »pankkivaltuusmiesten» sanan jälkeen lisätty sanat »kun tarve vaatii». Tämän muutoksen kautta on puheenalainen säännös saatettu lähempään sopusointuun nykyään voimassa olevan pankinohjesäännön 55 §:än c kohdassa olevan määräyksen kanssa.

Kun, 28 p:nä Toukokuuta 1889 annetun armollisen asetuksen 8 §:än mukaisesti, paitsi niitä kahta kamreeria, joista on puhe voimassa olevan pankinohjesäännön 82 §:ssä, kolmas ylimääräistä palkkaa nauttiva kamreeri on pääkonttoriin otettu sekä huomattu eteenkinpäin tarpeelliseksi Pankin kamreerinkonttorin suoritettavain tehtävain toimittamista varten, niin Pankkivaltuusmiehet ovat nähneet tarkotuksenmukaiseksi ehdottaa sellaista kamreerikunnan uudismuutosta, että pääkonttorissa olisi yksi pankinkomisarius sekä yksi ensimmäinen ja

yksi toinen kamreeri. Pankinkomisariuksella, jonka, sen mukaan kuin 51 §:ssä on säädetty, nimittää virkaan Senaatin Talous-osasto samalla tavoin kuin haarakonttorien pankinkomisariuksetkin, olisi päätoimena Pankin kirjanpidon ja tilinpäätöksen-teon silmällä-pito, jonka ohessa hänen tulisi ensimmäisen kamreerin ja ylikassöörin kanssa hoitaa ja pitää silmällä Pankin holvien sisällystä, 39 §:ssä mainitun tämänlaisten tehtävain jaon mukaan. Niistä muutoksista, jotka muuten on tehty 50 (49) §:ssä luetellussa Pankin virkamiehistössä, on tässä alempana Pankin uuden vuosirahansääntö-ehdotuksen yhteydessä tehty selvä.

52 (50) §:ään on lisätty kolmas momentti, jossa säädetään, että vakinaista Pankin virkaa täytettäessä pääasiallisesti on otettava huomioon hakijan taito ja soveliaisuus, johon myös näytetty tahi muuten tunnettu ruotsin- ja suomenkielen käytämiskyky katsotaan tarpeelliseksi.

Kun pääkonttorin vahtimestarien ottamisen ja erottamisen valta on katsottu sopivammaksi Pankinjohtokunnan puheenjohtajalle kuin Johtokunnalle kokonaisuenaan, on 54 (52) § sen puolesta muutettu toisin kuuluvaksi. Mainitusta §:stä on muuten jätetty pois tuo vieras »artelshikin» nimitys Pietarin konttorissa käytettäviltä rahanlaskijoilta.

Tammikuun 15 p:nä 1883 annetun armollisen julistuksen h. ja i. kohtien mukaan, joka julistus sisältää Suomen Säätyjen Pankkivaltuusmiesten uuden johtosäännön, on pankkivaltuusmiehen sekä valtuusmiehen tointa hoitavan varamiehen kielletty olemasta muun muassa tirehtöörinä tai virkamiehenä hypoteekkiyhdistyksessä tai yksityisessä pankkilaitoksessa, jota vastoin nyt voimassa olevassa pankinohjesäännössä ei ole sellaista kieltoa pankinjohtokunnan jäsenellä eikä Pankin virkamiehellä. Kun kumminkin samanlaiset syyt kuin ne, jotka ovat mainitun, Pankkivaltuusmiehiä vaarantavan säännöksen perustuksena, myöskin näyttävät vaativan ettei Pankin virkantai palvelusmies ole osallisena toisen pankin tai semmoisen liikeyrityksen hallinnossa tai hoidossa, joka käyttää krediittiä Suomen Pankissa, on siitä pantu määräys 57 (55) §:ään.

Koska Pankkivaltuusmiehistä on näyttänyt periaatteellisesti oikealta että, kun Pankin virkamies nauttii virkavapautta,

virantoimittajan palkkio ainoastaan silloin on Pankin varoista maksettava, kuin virkavapaus on annettu todistetun sairauden tähden, niin on 59 (57) §:stä jätetty pois sanat »tahi muun sellaisen esteen». Muuten ja sen ohessa kuin tuo yleinen sen edun nauttimis-ajan rajotus enintään 3 kuukaudeksi on pysytetty, ovat Pankkivaltuusmiehet myöskin Pankin oman edun kannalta katsoneet tarpeelliseksi, että, jos tautia mainitun ajan perästä vielä kestää, Pankkivaltuusmiehet saisivat tutkia, onko jäljellä olevalta virkavapausajalta Pankin varoista annettava apua virantoimittajan palkkaamiseen ja minkä verta. Jos tarkasti noudatettaisiin sitä sääntöä, että sairauden tähden vapautta nauttivan virkamiehen tulee kolmen kuukauden päästä omista palkkaeduistaan suorittaa virantoimittajan palkkio, niin siitä useinkin voisi olla se seuraus, että pitkällistä tautia poteva taloudellisista syistä katsoisi itsensä pakotetuksi, ennenkuin vielä on saanut terveytensä entiselleen, ryhtymään virkaansa hoitamaan, haitaksi tehtävään oikein toimittamiselle.

Siviilikunnan leskien- ja orpoinkassalle avoimeksi joutuneen siviiliviran palkasta tulevasta vakanssisäästöstä on Elokuun 31 p:nä 1876 annetun armollisen julistuksen 3 kohdassa, joka julistus koskee erinäisten Suomen Siviiliviraston leskien- ja orpoinkassaa varten voimassa olevain säännöksien muuttamista, säädetty: »että kassalle toistaiseksi suodaan oikeus saada, sittenkuin se on hyväkseen nauttinut visseissä tapauksissa määrätyn avonaisuussäästön neljältä kuukaudelta, sen lisäksi, siltä ajalta, kuin siviilivirka voi vielä olla avoinna, ylöskantaa se, mitä palkasta on säästynyt, vähennettynä sillä palkkiolla, joka viran toimittamista varten sillä ajalla ehkä on tarpeen ja jonka palkkion Me, Suomen Senaattimme tahi muu asianomainen virasto on kussakin eri tapauksessa määräävä». Tämä lainpaikka näyttää osottavan, että siinä mainitussa tapauksessa Pankkivaltuusmiesten on valta määrätä kuinka suuri osa Pankin avonaisen viran palkasta, sittekuin Siviilikunnan leskien- ja orpoinkassa on siitä kantanut vakanssisäästöä neljältä kuukaudelta, sen perästä on viran toimittamispalkkioksi käytettävä, kunnes se jälleen täytetään, ja kuinka paljo mainitulle kassalle vielä lisäksi on tuleva. Tämän Pankkivaltuusmiesten vallan on kuitenkin Siviilikunnan leskien- ja orpoinkassa kiel-

tänyt eräessä Pankkia vastaan ajamassaan riita-asiassa kassalle muutamasta 12 p:nä Maaliskuuta 1882 avoimeksi joutuneesta pankintirehtöörin-virasta tulevasta vakanssisäästöstä, joka juttu on laveasti kerrottu Pankkivaltuusmiesten 1888 vuoden valtiopäiväin Pankkivaliokunnalle antaman kertomuksen 36—43 siv. Vasta-mainitun pätevyuden kysymyksen ratkasi, kuten kertomuksessa sanotaan, Kejsarillisen Senaatin Talous-osasto 25 p:nä Tammikuuta 1887 antamallaan päätöksellä periaatteellisesti niin, että se osasto muka on se „asianomainen virasto“, jolla on mainitun säännöksen mukaan ollut valta määrätä oliko ja minkä verran puheiksi tulleen pankintirehtöörin palkasta otettava pois palkkioksi sen viran toimittamisesta. Kun nyt-kerrottu laintulkitseminen kuitenkin ei sovi yhteen voimassa olevassa pankinohjesäännössä kauttaaltaan vallitsevan perusaatteen kanssa, että Pankkivaltuusmiehillä yksin, ollen Pankin hallituksen, lähinnä Suomen Säätyjä on valta päättää sen varainkäyttämisestä, niin Pankkivaltuusmiehet ovat, estääkseen yllämainitun laatuista rettelöitä vasta syntymästä, asetusehdotuksen nyt puheina olevaan 59 (57) §:ään panneet semmoisen säännöksen, että sen palkan määrääminen, mikä on tuleva Pankin virkamiehelle, joka käsketään hoitamaan jotakin toista Pankin virkaa, on Pankkivaltuusmiesten asia, joilla myös on valta Pankin varoista myöntää ne lisärahat, mitkä ehkä katsotaan tarkotukseen tarvittavan.

Koska 1885 vuoden asetusehdotuksen 61 (59) §:än sanainmuoto voisi antaa aihetta siten käsittämään väärin satunnaisiksi palkkioiksi määrättyin rahain tarkotuksen, että vuosirahan-sääntöön otettu koko satunnaispalkkio-rahain määrä on joka vuosi Pankin virkamiesten ja palvelijain kesken jaettava, niin tämä §:ä on sen estämiseksi kirjoitettu toiseen muotoon.

Voimassa olevan pankinohjesäännön 136 §:än mukaan on Pankin virka- ja palvelusmiehille sekä käskyläisille heidän virasta erotessaan tuleva eläkeraha määrättävä niiden perustusten mukaan, joita noudadetaan myöntäessä eläkettä valtion viroista eroaville. Samanlainen säännös on myöskin 1885 vuoden asetusehdotuksen 60 §:ssä. Koska Pankkivaltuusmiehistä kuitenkin on näyttänyt epämukaiselta, että Pankin virka- ja palvelusmiesten eläkkeet, vaikka ne maksetaan Pankin varoista,

kumminkin ovat järjestettävät hallinnollisilla asetuksilla, joita voidaan, mitä Pankkiinkin tulee, Säätöjä kuulustamatta muuttella, niin on ne säännöt, joiden mukaan valtion virkamiesten eläkkeet määrätään, Pankissa noudatettaviksi kokonaisenaan otettu käsillä olevan asetusehdotuksen 62 §:ään. Sitä vastoin ja koska Pankin virkamiehen kuoltua maksettava lahjapalkkio vastakin, niinkuin tähänkin asti, tulisi menemään yleisistä valtiovaroista, on puheenalaisen §:än viimeisessä momentissa johdonmukaisesti määrätty, että semmoinen lahjapalkkio on suoritettava valtion-virkoja varten säädettyin perustusten mukaan.

Kun on näyttänyt hyvän järjestyksen mukaiselta, että Pankin tilintarkastajat pyytävät Johtokunnalta niitä tietoja, joita tarvitsevat saada, eivätkä sitä varten käänny yksityisten Johtokunnan-jäsenten tai suoraan asianomaisten pankinvirkamiesten puoleen, niin on 67 (65) §:än 2 momentti senmukaisesti kirjoitettu, jota paitsi saman §:än 3 momenttia on selvyuden vuoksi muutettu.

73 (71) §:än 2 momenttia on muutettu sen järjestelmän vuoksi, mikä 39 (38) §:ssä on ehdotettu Pankin holvien hoidossa ja silmällä-pidossa sekä kontrollissa noudattavaksi. Niinkään on nähty tarpeelliseksi puheenalaiseen §:ään ottaa voimassa olevan pankinohjesäännön 112 §:än 6 momentissa olevat määräykset siitä edesvastauksesta, minkä alainen pankin velkakirjain ja lainauskirjain säilyttäjä on.

4. Uusi vuosirahan-sääntö Suomen Pankille.

Armollisen julistuksen mukaan Huhtikuun 12 p:ltä 1886, joka sisältää Suomen Pankin vuosirahan-säännön, maksetaan hyöry- ja pöytärahaa Pankinjohtokunnan puheenjohtajalle yhteensä 6,000 ja kummallekin Johtokunnan jäsenelle 4,000 markkaa. Pankin vuosirahansääntö-ehdotuksessa on nuo hyöry- ja pöytärahat yhdistetty yhteisen „palkkion“ nimityksen alle, jonka ohessa on tehty se määräys, että pankintirehtööri, viisi ja kymmenen vuotta palveltuansa, saapi palkkionkorotusta 1,000 markkaa kummallakin kertaa. Tähän Pankinjohtokunnan jäsenten palkkaetujen korottamiseen on katsottu olevan syytä sen Suomen Pankin toiminnan melkoisen enenemisen vuoksi

viime vuosina, johon nyt tarkemmin kuin ennen menee tirehtöörin kaikki työ.

Pankin kamreerikunnan sen uudelle kannalle järjestämisen johdosta, mikä tässä ylempänä pankinohjesääntö-ehdotuksen 50 ja 51 §:ää perustellessa on mainittu, ovat Pankkivaltuusmiehet, katsoen siihen edesvastaukseen, mikä pankinkomisariuksen- ja ensimmäisen kamreerin virkaan liittyy Pankin holvien silmälläpito- ja kontrollausvelvollisuuden vuoksi, nähneet olevan syytä ehdottaa pankinkomisariukselle 10,600 markan ja ensimmäiselle kamreerille 7,500 markan palkkaa, joten mainittuin virkamiesten palkkaedut tulisivat 1,600 ja 1,000 markkaa isommiksi niitä, mitkä nyt voimassa olevan vuosirahan-säännön mukaan maksetaan ensimmäisen ja toisen kamreerinviran haltijalle. Sitä vastoin on toisen kamreerin palkkaedut pysytetty sen suuruisina kuin 1889 vuoden lisä-palkkasäännössä on yhdelle kolmannelle kamreerille ehdotettu eli 6,500 markkana, joista 5,000 markkaa on pantu palkaksi ja 1,500 palkkioksi.

Niinkuin edelläpäin sivulla 27 jo on mainittu, on, asianomaisen luvan saatua, yksi toinen vaihtaja-kassööri Kesäkuun 1 p:stä 1890 ollut Pankkiin otettuna 3,000 markan palkkiosta vuodessa. Koska tämä virkamies on näyttänyt yhä olevan tarpeellinen vaihtokonttorin oikein hoitamista varten, on puheenalainen toimi sitä varten määrättyine palkkioineen Pankin vuosirahan-sääntöön otettu.

Mitä tulee pääkonttorin kirjanpitäjiin, joita nykyään on kolme vanhempaa ja kaksi nuorempaa, niin on tehty sellainen asianhaarain vaatima muutos, että tästä lähtien tulisi olemaan kaksi vanhempaa ja neljä nuorempaa kirjanpitäjää, jonka ohessa on huomattu tarpeelliseksi korottaa näistä viroista olevia palkkaetuja, jotka tätä nykyä ovat 4,000 ja 3,000 markkaa, niin että vanhemmat kirjanpitäjät saisivat 5,000 ja nuoremmat 3,800 markkaa kukin, sillä lailla jaettuina palkkaan ja palkkioon kuin vuosirahansäännöstä näkyy.

Viellä lienee pääkonttorin palkkasääntöön nähden mainittava, että ulkomaista kirjeenvaihtoa hoitavan kanslistin, joka nyt saa 3,000 markkaa, on katsottu tarvitsevan saada palkkionkorotusta 1,000 markkaa, sekä että 1886 vuoden vuosira-

hansäännössä oleva 7,200 markan rahamäärä kolmea ja 1,500 markan yhtä vaihtaja-kassöörin apulaista varten ovat yhdistetyt ja tasan 10,000 markan summana saneet päällysnimen: „määrärahat ylimääräisten apulaisten palkkaamista varten tarpeen mukaan.“

Mitä sitte haarakonttoreihin tulee, niin on nykyään vakinaisella kannalla olevain konttorien menomäärät muuten pysytetty muuttamatta, paitsi että Turun konttorille rahanlaskemis-apua varten määrätty 1,200 markan rahasumma on 2,400 markan suuruiseksi lisättyä otettu muutetun päällysnimen alle, joka on: „konttorin- ja kassöörin-apulaisten palkkaamiseksi tarpeen mukaan“, sekä että 1,200 markan rahamäärä on tullut Wiipurin konttorille samaa tarkotusta varten lisäksi. Sitä vastoin on Mikkelin, Jyväskylän ja Sortavalan konttorien nykyisestä järjestysmuodosta täytyntä luopua turvallisemman kassankontrollauksen tarpeellisuuden vuoksi, jonka tähden näille konttoreille, sen ohessa kuin ne on pantu vakinaiselle vuosirahan-säännölle, on annettu samanlainen järjestysmuoto ja menosääntö kuin Joensuun konttorilla on.

Vuosirahansäännöt satunnaisia palkkioita sekä kesäloman toimittamista varten Pankin virkamiehille, jotka kumpainenkin tätä nykyä ovat 10,000 markan suuruiset, ovat niiden monen haarakonttorin vuoksi, jotka viime vuosina on entisten lisäksi perustettu, korotetut 15,000 markaksi.

Helsingissä Joulukuun 31 p:nä 1890.

L. Lindelöf.

F. Stjernvall.

O. Donner.

A. Meurman.

J. L. Snellman.
